

# Постанови II Великого збору Організації Українських націоналістів. Квітень 1941 року



квітень 1941

Exported from Wikisource on 02/20/18

# ПОСТАНОВИ ІІ. ВЕЛИКОГО ЗБОРУ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ



**1941**

сторінка

---

Ідея Суверенної Соборної Української Держави стала в нашому столітті основою нового українського світогляду та нового політичного руху, руху націоналістичного, що в

вогні боротьби проти наїздників, оформився в окрему політичну організацію — в [Організацію Українських Націоналістів](#).

Перші почини надати українському націоналістичному рухові організованих форм сягають 1900 року, коли то [Микола Міхновський](#) почав на Лівобережній Україні закладати перші націоналістичні гуртки для боротьби за державно-політичне визволення України з під ярма царської Росії.

Націоналістичні гуртки Міхновського були передвісниками організованої націоналістичної сили.

Основи для націоналістично-визвольної організації доклав після упадку Української Держави 1920 р. полк. [Евген Коновалець](#), створивши й розбудувавши „[Українську Військову Організацію](#)“ (УВО), а згодом, у 1929 р. на I Конгресі Українських Націоналістів — покликавши до життя ширшу організацію — [Організацію Українських Націоналістів \(ОУН\)](#).

ОУН розширила простірно революційну акцію на всі українські землі та новела боротьбу проти всіх наїздників зокрема на Західньо Українських Землях. ОУН за поміччю широкої організаційної сітки вела всі масові та всі одиничні протипольські, а після упадку Польщі — протимосковські акції. Основні відмінності умовин революційної праці на східньо-українських землях не дали змоги досягти Організації того рода зовнішньо-політичних успіхів, які здобула ОУН в боротьбі з Польщею. Так само і на українських землях під румунською займанщиною головна

увага Організації була відведена справі творення й вкорінювання організаційної сітки. На Закарпатті ділом ОУН була боротьба за Українську Державу, акт проголошення самостійності в 1939 р. й сама збройна оборона перед мадярськими наїздниками.

Визвольно-революційну боротьбу за визволення всіх українських земель і за зєдинення їх в одну Соборну і Незалежну Державу вела ОУН, спираючись на власні сили українського народу та відкинувши в принципі орієнтацію на чужі сили, а зокрема на історичних ворогів України.

Наслідком того було, що на різних місцях широкої української землі і в різних роках нерівної боротьби обеззброєного українського народу з перевагою різнонаціональних ворожих сил росло й кріпшало одне, незломне й неміруще бажання: здобути власним трудом владу на своїй землі.

За двадцять років визвольно - революційної боротьби українського націоналістичного підпілля ота свідомість стала власністю широких шарів українського народу. Чужинецьке панування в усій основі підтвердило правдивість націоналістичного твердження, що українцеві нема життя без власної держави: „Здобудеш Українську Державу, або згинеш без неї”.

Другий успіх нашої дотеперішньої революційної боротьби проти чотирьох держав— окупантів це зорганізування реальної людської сили готової і придатної до боротьби за

цілі українського націоналізму. Серед успіхів і невдач революційної боротьби проти ворогів України, в ворожих тюрмах і партизанських лісах, по містах і селах України виростало, гартувалося й набрало бойового досвіду нове покоління українських націоналістів—революціонерів. Воно вийшло тепер на чоло визвольного-політичного руху цілого українського народу, як єдина політична організація, що за всяких умовин незмінно несе свої бойові прапори.

Шлях боротьби і політичні напрямні революційно-визвольної акції для тих націоналістичних залог українського підпілля визначає найвища установа ОУН—[Великий Збір ОУН](#).

Перший Великий Збір відбувся в 1929 р. Він покликав до життя Організацію Українських Націоналістів на чолі з полк. Є. Коновальцем і в своїх постановах означив загальні світоглядні заложення, політичні напрямні та устроєві форми ОУН.

Другий Великий Збір відбувся дванадцять років пізніше, в 1941 р. За той час ОУН стала поважним, а то й керівним чинником у визвольній боротьбі українського народу, перетривавши переможньо всі скажені заходи ворогів стерти Організацію з лиця землі.

Найтяжчим ударом, що його зазнала в тому часі Організація Українських Націоналістів була смерть Вождя ОУН, полк. Євгена Коновальця, з руки агента Москви в 1938 р. на передодні вирішних для України подій. Цей удар викликав глибоке стрясення та спричинив різні внутрішні ускладнення

в ОУН, але сили Організації не знищив і не послабив. У третю річницю смерті Вождя сили ОУН вже многократно більші, як за Його життя. На місце поляглих сотень стали тисячі.

Останні роки принесли основну зміну політичного положення українського народу й започаткували далекосяжні перемини на українських землях. Упадок польської держави й румунської окупації на Західних і Південно - Західних Українських Землях і включення їх у тимчасовий склад СРСР та загорнення Закарпатської України Мадярщиною з одного боку, а з другого європейська війна наполеонівського масштабу, нечувано швидка й далекосяжна зміна політичного обличчя цілого європейського континенту, а зокрема безпосередня близькість вирішних для долі України кінцевих днів війни — ось загально-політичні причини, що створили невідкладну потребу скликати II Великий Збір ОУН, перевірити дотеперішні політичні позиції Організації Українських Націоналістів, вирішити й устійнити напрямні визвольної політики в обличчі грядущих подій та достосувати методи й тактику боротьби до нової, зміненої політичної ситуації.

Внутрішньо-організаційні ускладнення й довготривалий етап тимчасовості, що повстав в Організації після смерті Вождя теж вимагали авторитетного й остаточного вирішення. Користуючись переходовим станом, що в Організації після морду Вождя не було легальної влади, деякі опортуністичні елементи на спілку з одним польським провокатором захопили були владу в ОУН і проголосили „Вождем” одного

з своїх людей, інж. [А. Мельника](#). Щоб цьому фактові надати сповідних форм легальності, скликали вони в 1939 р. зїзд, який незгідно з обов'язуючим Устроєм назвали II. Великим Збором Українських Націоналістів і на тому зїзді затвердили факти ними dokonані. Організації загрозувала небезпека опортунізації й розкладу. Покінчити з станом тимчасовости в Організації і з небезпекою розкладу в Організації було другим завданням II. Великого Збору ОУН з 1941 р.

II. Великий Збір ОУН з 1941. являється на шляху нашої боротьби започаткуванням нового етапу дороги до тих же самих найвищих і незмінних ідей українського націоналізму, що за них боролись ми весь час. Другий етап боротьби не значить заперечення першого й перекреслення першого. Це дальший, конечний ступінь вперед. Без досвіду минулої боротьби він не був би можливий. Нове політичне положення, відмінності умовин революційної праці й далекосяглі наслідки нашої роботи вимагають політичного дозброєння й найдоцільнішої тактики боротьби.

Під кутом отих вимог II. Великий Збір ОУН виносить свої постанови.

## ПРОГРАМОВІ ПОСТАНОВИ

1. Організація Українських Націоналістів визнає, що: боротьба за силу й добро української нації є основою нашого світогляду, всесторонній розріст, сила, здоровля й добробут українського народу — це наша найвища ціль.

2. Тільки вповні Суверенна Українська Держава може забезпечити українському народові свободне життя й повний всесторонній розвиток усіх його сил.

3. Тільки шляхом революційної боротьби з наїздниками здобуде український нарід свою державу.

4. Тільки справедливий, націоналістичний суспільний лад буде основою сили Української Держави й основою вільного життя цілого українського народу.

Тому Організація Українських Націоналістів бореться:

1. За Суверенну Соборну Українську Державу, за владу українського народу на українській землі.

2. За організацію Української Держави на основах: сильної влади, сильної національної армії й флоти та єдиної політичної організації провідного національного активу.

3. За планову організацію цілого господарського й суспільного життя в Українській Державі на таких основах:

а) рівність всіх українців у правах й обов'язках супроти нації й держави.

б) поділ на різні заняття й фахи та відповідно до цього виробничі й професійні організації, побудовані на засаді продукційного солідаризму й рівноправности всіх працюючих,



в) власником усеї землі й вод, підземних і наземних багатств, промислу й шляхів комунікації — є сам Український Нарід і його Держава

г) українська земля українським селянам, фабрики й заводи українським робітникам, український хліб українському народові.

вільна ініціатива вільних людей;

загальне й повне право власности на продукти своєї праці;

обмежене приватне, кооперативне й спілкове право власности на господарювання землею й варстатами для тих, які в них працюють;

державна власність важкого промислу й транспорту;

вільна торгівля нижчих ступнів;

законне обмеження зисків, усунення всякої спекуляції та самоволі й недбальства в господарці;

інтенсивна розбудова всіх галузей народнього господарства, щоб воно стало основою могутности Української Держави;

повязання в цілому житті — вільної, творчої ініціативи, праці й власности громадян — ініціативою, плановістю, організованістю й контролем держави — в одну нерозривну цілість;

г) законна участь робітників у кермі й зисках підприємств;

за кращу працю — краща платня;

забезпечення законом найменшої платні за працю, вистарчаючої на повне удержання робітника та його рідні;

забезпечення здорових умовин праці в копальнях, фабриках, варстатах та всіх місцях праці;

забезпечення платних відпусток і заспокоєння всіх потреб здоровля й культури;

д) загальне й повне забезпечення на старість та у випадках каліцтва й нездібности до праці всіх громадян;

е) основою багатства народу є в першу чергу здібности й праця всіх членів національної спільноти. Тільки праця й її видайність є мірилом вартости кожної одиниці та основою її суспільного становища.

ОУН бореться:

4. За планову організацію українською державною владою народнього здоровля, розросту й тугости української раси шляхом:

а) загальної, обовязкової, безплатної лікарської опіки й використання всіх здобутків лікарських наук та лічних

заведень для цілого загалу,

б) допомоги чисельним родинам,

в) опіки й охорони матерей й дітвори,

г) піднесення стану народнього відживлення, мешкання й рівня цілого життя,

г) плекання фізичного здоровля народу.

5. За організацію шкільництва на основі загального, безплатного образування для всеї української молоді й особливого виховання здібнішої дітвори;

За перевиховання цілого українського народу в душі славних традицій української історії;

За усунення чужих розкладових впливів;

За новий героїчний зміст української культури.

6. За свободу сумління й релігійних культів непробивних моральній силі нації й інтересам Української Держави.

7. ОУН бореться проти комуністичного світогляду, проти інтернаціоналізму й капіталізму та проти всіх поглядів і струй що несуть ослаблення животних сил народу;

ОУН бореться за знищення неволі, за розвал московської тюрми народів за знищення цілої комуністичної системи, за

знищення всіх привілеїв, поділів і різниць на класи та всіх інших пережитків і пересудів.

8. ОУН бореться — за свободу всіх народів поневолених Москвою та їхнє право на своє власне державне життя.

9. ОУН змагає — до зєдинення всіх Українців в одному визвольному фронті Української Національної Революції та організує й творить політично-мілітарну визвольну силу, здібну перевести збройний зрив, здобути українську Державу та кермувати нею.

10. ОУН іде в боротьбі за здійснення заповіту Великого Пророка України Тараса Шевченка, революційним шляхом Коновальця, шляхом Святослава, Володимира Великого, Хмельницького, Міхновського й Петлюри, шляхом боротьби за славу й велич Золотого Тризуба.

# About this digital edition

This e-book comes from the online library [Wikisource](http://wikisource.org)<sup>[1]</sup>. This multilingual digital library, built by volunteers, is committed to developing a free accessible collection of publications of every kind: novels, poems, magazines, letters...

We distribute our books for free, starting from works not copyrighted or published under a free license. You are free to use our e-books for any purpose (including commercial exploitation), under the terms of the [Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0 Unported](http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/)<sup>[2]</sup> license or, at your choice, those of the [GNU FDL](http://www.gnu.org/licenses/fdl.html)<sup>[3]</sup>.

Wikisource is constantly looking for new members. During the realization of this book, it's possible that we made some errors. You can report them at [this page](#)<sup>[4]</sup>.

The following users contributed to this book:

- Madvin
- Arxivist

- 
1. [↑ http://wikisource.org](http://wikisource.org)
  2. [↑ http://www.creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0](http://www.creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0)

3. [↑ http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html](http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html)
4. [↑ http://wikisource.org/wiki/Wikisource:Scriptorium](http://wikisource.org/wiki/Wikisource:Scriptorium)